

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 20CoP/141/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1420200963
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1420200963.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Michaely Královej a členov senátu JUDr. Nadeždy Wallnerovej a JUDr. Ivany Jahnovej v právnej veci navrhovateľky: A. V.Á., Z. L. XX.XX.XXXX, B.: Q. U. XX/H, B., zastúpená Advokátska kancelária AGM partners s.r.o., IČO: 47 258 586, so sídlom: Bratislava, Hlavné námestie 3, proti povinnému z výživného: D.. F. V., Z. L. XX.XX.XXXX, B.: Q. X, B., o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie povinného z výživného proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava IV, zo dňa 03. apríla 2020, č. k. 9Pc/4/2020-35, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Bratislava IV, zo dňa 03. apríla 2020, č. k. 9Pc/4/2020-35, mení tak, že povinný z výživného je povinný platiť navrhovateľke výživné vo výške 100,- eur mesačne od 03.04.2020, vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred k rukám navrhovateľky, až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci určenia výživného na manželku vedeného na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 8Pc/4/2020, najneskôr však do právoplatnosti rozhodnutia vo veci rozvodu manželstva vedeného na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 25P/80/2019. Vo zvyšnej časti návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamieťa.

II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho a prvoinštančného konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava IV uznesením zo dňa 03. apríla 2020, č. k. 9Pc/4/2020-35 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil povinnému z výživného povinnosť platiť navrhovateľke výživné 180,- eur mesačne od 03.04.2020 vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred k rukám navrhovateľky, až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci rozvodu manželstva vedeného na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 25P/80/2019.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že navrhovateľka sa návrhom doručeným súdu dňa 05.03.2020 domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil povinnému z výživného povinnosť, počnúc dňom nariadenia neodkladného opatrenia platiť navrhovateľke výživné vo výške 180,- eur mesačne a to vždy do 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca vopred, k rukám navrhovateľky. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila tým, že navrhovateľka a povinný z výživného uzavreli manželstvo dňa 15.06.2013. Z manželstva sa im 17.06.2015 narodil syn F.. Manželia prestali spolu žiť približne v roku 2018. Navrhovateľka so synom sa po dohode s povinným z výživného odsťahovali do dvojizbového bytu vo vedľajšom vchode na Starých Gruntoch v Bratislave, z dôvodu psychického nátlaku, častej konzumácii alkoholu zo strany manžela a jeho nezájmu o rodinu. Nájom bytu, do ktorého sa navrhovateľka so synom presťahovala je 600,- eur mesačne vrátane energií a 29,- eur za televíziu. Manžel podal v júni 2019 návrh na rozvod manželstva. Konanie je vedené na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 25P/80/2019. Povinný z výživného navrhovateľke spočiatku prispieval na nájom bytu sumou 600,- eur mesačne, neskôr 350,- eur mesačne, potom 200,- eur mesačne a napokon sumou 100,- eur mesačne. Od októbra 2019 jej neprispieva už žiadnou sumou. V januári 2019 jej odobral aj auto. Jej príjem zo zamestnania predstavuje sumu cca 1.000,- eur netto.

Jej mesačné výdavky predstavujú výdavky na bývanie, stravu, ošatenie, drogériu, náklady na lieky, telefón, cestovné, životná poisťka, diaľničná známky, poisťka na auto. Keďže manžel jej odobral auto, bola nútená auto si kúpiť, pričom na kúpu ojazdeného auta si bola nútená požičať sumu 3.000,- eur. Navrhovateľka uviedla, že je odkázaná na pomoc svojej matky a priateľov. Do dňa podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia jej matka každý mesiac požičiava peniaze, v priemere je to suma 330,- eur, čo predstavuje sumu 5.460,- eur. Povinný z výživného je podnikateľ, jeho čistý mesačný príjem je minimálne 2.000,- eur. Je výlučným vlastníkom 3,5 izbového bytu v Bratislave v Karlovej Vsi. Súd prvej inštancie konštatoval, že na Okresnom súde Bratislava IV, pod sp. zn. 25P/80/2019 prebieha konanie o rozvod manželstva účastníkov a pod sp. zn. 8Pc/4/2020 prebieha konanie o určenie výživného na manželku.

3. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že návrhu navrhovateľky je dôvodný, keď mal za osvedčené, že navrhovateľka a povinný z výživného sú manželmi, manžel si vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke neplní. V tomto prípade je teda podľa súdu prvej inštancie daný predpoklad pre súdnu úpravu vyživovacej povinnosti medzi účastníkmi konania ako medzi manželmi. Navrhovateľka a povinný z výživného sú v rozvodovom konaní, nežijú v spoločnej domácnosti a hospodária oddelene, pričom navrhovateľka sa stará o ich spoločné dieťa. Rovnako mal súd prvej inštancie osvedčené, že v dôsledku oddeleného hospodárenia účastníkov konania vznikla disproporcía v celkovej životnej úrovni účastníkov konania ako manželov. Navrhovateľka žije v domácnosti s maloletým synom účastníkov, pričom jej priemerný mesačný príjem predstavuje ako uviedla, sumu cca 1.000,- eur. Súd prvej inštancie zhodnotil, že suma 180,- eur predstavuje výživné v nevyhnutnej miere, ktoré bude navrhovateľke slúžiť na uspokojovanie jej základných osobných životných potrieb. Navrhovateľka osvedčila potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov nariadením neodkladného opatrenia, pretože manžel neprispieva na jej mesačné náklady na úhradu jej najzákladnejších potrieb, neprispieva na zabezpečenie jej výživy v nevyhnutnej miere. Na základe súdom prvej inštancie priznaného výživného v sume 180,- eur mesačne, tak navrhovateľka bude môcť podľa názoru súdu prvej inštancie zabezpečiť svoju výživu v nevyhnutnej miere, svoje základné životné potreby, vrátane bežných úhrad na domácnosť. Súd prvej inštancie uviedol, že povinný z výživného je schopný a má možnosť výživu jeho manželky zabezpečovať výživným v súdom priznanej výške. Súd prvej inštancie záverom dodal, že neodkladným opatrením o platení výživného v nevyhnutnej miere sa nerozhoduje o tom, či je daný základ pre určenie vyživovacej povinnosti v konaní vo veci samej. Pri nariadení tohto neodkladného opatrenia sa vôbec neskúma, či sú splnené základné predpoklady na vznik a trvanie vyživovacej povinnosti, alebo či tu nie sú prekážky, pre ktoré nárok na výživné nemožno priznať (§ 75 ods. 2 Zákona o rodine).

4. Voči uzneseniu podal povinný z výživného odvolanie, v ktorom uvádza, že tu sú nezrovnalosti pri vydávaní neodkladného opatrenia, keď návrh bol podávaný dňa 05.03.2020, neodkladné opatrenie bolo vydané dňa 03.04.2020 a bolo mu doručené až dňa 04.06.2020, pritom v tak závažnom období ako je obdobie „pandémie koronavírusu“ nebolo mu vôbec umožnené vyjadriť sa, kedy sa jeho finančné pomery výrazne, aj vzhľadom na jeho predmet podnikateľskej činnosti - lepenie reklám, zmenilo. Neobstojí odôvodnenie súdu prvej inštancie v bode 15, že bolo súdom prvej inštancie zistené, že si údajne vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke neplní. Taktiež preto ani nemohlo byť súdom prvej inštancie zistené, či údajne vznikla disproporcía v celkovej životnej úrovni účastníkov konania ako manželov. Taktiež podľa povinného z výživného navrhovateľka neosvedčila potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov nariadením neodkladného opatrenia. Vo veci rozvodu manželstva bolo riadne pojednávanie dňa 04.03.2020, kde boli riadne účastníci konania vypočutí a konanie bolo odročené na neurčito za účelom vykonania aj znaleckého dokazovania, ohľadom zisťovania psychického stavu navrhovateľky, či je spôsobilá na zverenie maloletého do osobnej starostlivosti, resp. do striedavej starostlivosti. To, že navštevovala navrhovateľka psychologičku, a následne dokonca navštívila aj psychiatricku potvrdila navrhovateľka aj svojou výpoveďou na pojednávaní dňa 04.03.2020. Navrhovateľka naopak mylne uvádzala na pojednávaní, že ona chodila k psychologičke z dôvodu, že manžel a údajne nadmerne požíval alkohol. Uvedená skutočnosť nebola navrhovateľkou do dnešného dňa žiadnym spôsobom preukázaná a rovnako má byť aj manžel ako otec dieťaťa súdom ustanoveným znalcom v tejto súvislosti skúmaný. Povinný z výživného ďalej v odvolaní uvádza, že psychické problémy navrhovateľky pochádzajú ešte z jej mladosti, keďže žila s bratom v zlých sociálnych podmienkach. Povinný z výživného im preto prerobil celú izbu kde bývali s bratom, vystierkoval, namaľoval, kúpil posteľ, kúpil stôl, skriňu, PC, TV. Povinný z výživného uviedol, že vozil navrhovateľku do väzenia za jej bratom, keďže svojmu otcovi podpálili auto a brat navrhovateľky bol viackrát súdne trestaný, a kvôli navrhovateľke mu veľmi pomáhal aj s návratom do normálneho života. Navrhovateľka v tomto období

nikdy neprispievala na domácnosť a za celý vzťah vystriedala 7 zamestnaní. V tomto období sa vôbec nestarala o výchovu maloletého a staral sa výlučne povinný z výživného ako otec maloletého. Čiže je nepravdivé tvrdenie navrhovateľky v jej návrhu, že údajne sa riadne starala o maloletého, upratovala, nakupovala potraviny, starala sa údajne o celú domácnosť, aj syna. Povinný z výživného poukázal na to, že toho času je situácia navrhovateľky odlišná, keďže žije v jednej domácnosti so svojim novým partnerom, kedy je riadne zamestnaná a ich domácnosť je hradená z dvoch príjmov navrhovateľky a jej nového partnera. Navrhovateľka podľa povinného z výživného nepreukázala ku dňu podania návrhu poskytovanie pôžičiek od svojej matky s tým, že vzhľadom aj na uskutočnenie viacerých dovolení so svojim novým partnerom tieto platby boli použité nad rámec výdavkov, ktoré navrhovateľka potrebovala na svoju výživu. Povinný z výživného rozporuje aj navrhovateľkou uvedené náklady, ako napr. bývanie a internet 629,- eur mesačne, keď v prenajatom byte býva navrhovateľka so svojim novým partnerom, ktorý doprevádzal navrhovateľku na pojednávaní konanom dňa 04.03.2020, a aj on určite prispieva na chod domácnosti, čiže celý nájom nenesie navrhovateľka na svojich pleciach a nemusí žiadať o poskytnutie pôžičiek od svojej matky. Povinný z výživného poukazuje i na to, že navrhovateľka absolvovala počas roka 2019 niekoľko dovolení napr. na Malte, v Ríme, čiže netrpí finančnými problémami ako to účelovo uvádza. Rovnako navrhovateľka plánuje s maloletým dovolenku karavanom, kedy jeden deň prenájmu je cca 150,- eur. Povinný z výživného taktiež poukazuje na to, že navrhovateľka rozbehla voči nemu v súvislosti s úpravou práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu manželstva hneď niekoľko súdnych konaní, a má právneho zástupcu a nepožiadala o poskytovanie bezplatnej právnej pomoci. Taktiež asi ročná diaľničná známka nepatrí do mesačných výdavkov navrhovateľky, keďže je to ročný výdavok. Podľa povinného z výživného ide o značne nadhodnotené výdavky navrhovateľky, ktoré pokrýva aj so svojim novým partnerom. V tejto súvislosti povinný z výživného uvádza, že okrem platieb ktoré posielal navrhovateľke, kým si nenašla nového partnera, s ktorým býva v spoločnej domácnosti v prenajatom byte, a ktorý jej tiež s určitou prispieva na domácnosť, keďže je zamestnaný v tom istom zamestnaní ako navrhovateľka, tak má povinný z výživného výdavky na seba a väčšinu výdavkov na maloletého a to: náklady na byt 210,- eur, elektrina za byt 42,- eur, magio internet 30,- eur, škôlka a strava maloletého 85,- eur, životná poisťka maloletého 50,- eur, lieky 25,- eur, oblečenie maloletý 50,- eur, zábava maloletý 30,- eur, hračky maloletý 20,- eur, ZRPŠ maloletý škôlka 10,- eur, pupočníková krv 15,- eur, strava 250,- eur, mobil 25,- eur, benzín vozenie maloletého 160,- eur, diaľničná známka 4,- eur, drogéria/pranie 40,- eur, krúžky maloletý 7,- eur, poisťka auto 12,- eur, bankový účet 7,- eur, oblečenie 50,- eur, hypotéka 500,- eur, životná poisťka 100,- eur, spolu 1.722,- eur. Auto, ktoré zobral povinný z výživného navrhovateľke je firemné a bolo jej iba zapožičané, čiže nie je nárokom pri určovaní výživného. Navrhovateľka môže chodiť MHD. Povinný z výživného ďalej uvádza, že jeho príjmy sú momentálne v čase "pandémie koronavírusu" nulové, ako asi každého živnostníka na Slovensku, vzhľadom na jeho predmet podnikania (lepenie reklám). Navrhovateľka naopak aj so svojim novým partnerom, s ktorým býva v spoločnej domácnosti poberajú dva príjmy, kedy je dokonca životná úroveň navrhovateľky vyššia ako manžela. Taktiež bol manžel dlhodobo práceneschopný pre bolesti chrbta, kde sa podrobil aj operácii, kedy tiež nemohol vykonávať svoju podnikateľskú činnosť, kedy jeho príjmy poklesli a jeho životná úroveň sa znížila. Všetky svoje finančné prostriedky spotreboval na maloletého, keď ho má v ústne dohodnutej starostlivosti a zvyšok používa na svoje základné potreby. Momentálne žije zo svojich úspor a pôžičiek od svojej matky a nevie dokedy bude táto situácia trvať. Povinný z výživného v odvolaní uvádza aj, že navrhovateľka a povinný z výživného vedú dve samostatné domácnosti, kde aj z hore uvedených tvrdení je jasné, že nedošlo k disproporcii ich celkovej životnej úrovne. Povinný z výživného upozorňuje aj na to, že jedným z kritérií pri určovaní vyživovacej povinnosti je zistenie, či by prípadné priznanie výživného nebolo v rozpore s dobrými mravmi. Inštitút manželstva okrem svojej právnej stránky je založený na určitých morálnych a etických pravidlách, ktorých dodržiavanie sa sleduje aj v rámci majetkových vzťahov, súvisiacich s manželstvom. Práve z tohto dôvodu môže byť rozpor s dobrými mravmi zreteľnejší, ako pri iných druhoch vyživovacej povinnosti. Morálne vymedzenie obsahu manželstva (§18 Zákona o rodine) definuje, že manželia sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie; podľa konkrétnych okolností prichádzajú do úvahy prípady fyzického, psychického násillia, nevery a opustenia manžela. Treba posúdiť, ako si manžel, ktorý požaduje výživné, resp. od ktorého sa výživné požaduje, plní svoje povinnosti, resp. prečo ich neplní (napr. manželka sa prestane starať o domácnosť a žiada od manžela výživné). Hodnoverné osvedčenie nároku však musí viesť k záveru, že miera pravdepodobnosti úspešnosti strany v následnom konaní o žalobe, je v danom prípade vyššia než pravdepodobnosť jej zamietnutia. Zjavne nedôvodnému alebo neexistujúcemu nároku preto nie je možné poskytnúť ochranu prostredníctvom neodkladného opatrenia. Na základe uvedeného povinný

z výživného žiada, aby odvolací súd zrušil v celom rozsahu nariadené neodkladné opatrenie vo veci výživného pre manželku a priznal mu náhradu trov konania.

5. Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že povinný z výživného neuviedol a nepreukázal, čo v jeho ponímaní znamená výraznú zmenu jeho finančných pomerov. Navrhovateľka poukazuje na to, že manžel v rozvodovom konaní dávno predtým ako vypukla pandémia koronavírusu predložil súdu, že výška jeho mesačných príjmov predstavuje len príjem zo zamestnania a tento príjem je vo výške minimálnej mzdy, pričom výška jeho výdavkov, ako deklaruje, je 1.722,- eur mesačne. Príjem z podnikateľskej činnosti však neuviedol. Zmätočne uvádzal najskôr, že je zamestnancom, potom, že je živnostníkom. Spoločníkom a konateľom v predmetnej spoločnosti je pritom od roku 2008. Takže ešte v čase dávno pred obdobím vypuknutia pandémie koronavírusu (pri podaní návrhu na rozvod), účelovo deklaroval, že jeho mesačný príjem je vo výške minimálnej mzdy, čo je dosť v hrubom nepomere oproti jeho výdavkom, čo potvrdzuje, že výška jeho príjmov je v skutočnosti vyššia než tá akú uvádza. Potvrdzuje to aj skutočnosť, že v uvedenej spoločnosti nie je len zamestnancom, ale aj spoločníkom a konateľom. Medzi jeho mesačné výdavky zahrnul aj diaľničnú známku, poisťku na auto, benzín, pričom motorové vozidlo je zrejme majetkom obchodnej spoločnosti, ktorej je konateľom a spoločníkom. Počas spolužitia navrhovateľky s manželom v spoločnej domácnosti, mesačne poskytoval navrhovateľke sumu 1.000,- eur na úhradu výdavkov domácnosti a 1.000,- eur minimálne si ponechával pre vlastnú spotrebu, tj. jeho čistý mesačný príjem predstavoval sumu cca 2.000,- eur. Uvedená výška mesačného príjmu sa zhoduje aj s výškou výdavkov, ktoré vyčíslil v odvolaní. Navrhovateľka poukazuje na to, že ona bola nútená sa odsťahovať zo spoločnej domácnosti aj s maloletým synom, a to z dôvodu psychického nátlaku, nezáujmu o rodinu a nadmernej konzumácie alkoholu zo strany manžela. Odsťahovala sa do dvojizbového bytu, najskôr jej s úhradou nákladov manžel pomáhal, potom už jej neprispieval žiadnou sumou, ani na maloletého, ani na jej výživu a na všetky výdavky bola sama, takže došlo k situácii, že bola odkázaná na požičanie si finančných prostriedkov od matky a priateľov. To, že sa navrhovateľka nestarala o maloletého a jeho výchovu, ktorú výlučne realizoval otec, nie je pravdou, čo potvrdzuje aj skutočnosť, že maloletý býva po rozchode rodičov s matkou. Tvrdenie povinného z výživného o tom, že navrhovateľka žije v jednej domácnosti s novým partnerom, nie je taktiež pravdivé. Je pravdou, že navrhovateľka má priateľa, ale nežijú v jednej spoločnej domácnosti, ani spolu nehospodária. To, že priateľ navrhovateľky ju doprevádzal na pojednávanie ešte neznamená, že spolu tvoria jednu domácnosť, a že spolu hospodária. Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu poukazuje i na to, že ako je možné, že sa manželovi pri príjme vo výške minimálnej mzdy a pri výdavkoch, ktoré deklaruje, podarilo zabezpečiť úspory. Taktiež navrhovateľka poukazuje na to, že manžel s príjmom vo výške minimálnej mzdy, ešte aj v ťažkých časoch koronavírusu, tak ako uvádza, má taktiež vo všetkých konaniach právneho zástupcu. Navrhovateľka zdôrazňuje, že neuvádza žiadne nadhodnotené výdavky, ale reálne mesačné výdavky, ktoré neuhádza z dvoch príjmov, ale len z jedného príjmu, ktorý má zo zamestnania. Manžel žije v nehnuteľnosti, ktorú má vo svojom výlučnom vlastníctve, a ktorá nie je zaťažená v prospech banky, má príjem ako zo zamestnania, aj z podnikania. Navrhovateľka býva v dvojizbovom prenajatom byte, pričom chcela zabezpečiť, aby aj v tomto byte mal maloletý samostatnú izbu, nevlastní žiadnu nehnuteľnosť, musela si zadovážiť auto, na ktoré si požičala prostriedky, pretože manžel jej auto, ktoré dovtedy mohla používať zobral. Navrhovateľka sa stará o výchovu a výživu maloletého, má jediný príjem zo zamestnania, pričom počas pandémie koronavírusu do 31.05.2020 bola na OČR, výška mesačnej dávky bola 755,- eur. Navrhovateľka opustila spoločnú domácnosť z dôvodu častej konzumácie alkoholu zo strany manžela a jeho nezáujmu o rodinu, a z rovnakého dôvodu ani nesúhlasí so zverením maloletého do striedavej starostlivosti. Čo sa týka tvrdení, že realizujú fakticky striedavú starostlivosť o maloletého, tak uvedené nie je pravdou, nakoľko navrhovateľka nesúhlasí so striedavou osobnou starostlivosťou, nakoľko má za to, že nie je v záujme maloletého, dohodnutý súpis stretávania sa s maloletým rešpektuje z dôvodu, aby nedochádzalo k neustálym hádkam s manželom, nakoľko tento jej viackrát povedal, že keď nebude rešpektovať tento rozpis stretávania, tak jej maloletého nevráti.

6. Odvolací súd preskúmal vec súc pritom nebol viazaný rozsahom ani dôvodmi odvolania (§ 65 a § 66 CMP), túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť respektíve zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem) a dospel k záveru, že odvolanie povinného z výživného nie je síce dôvodné, ale uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné zmeniť (§ 388 CSP).

7. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

10. Podľa ust. § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

11. Podľa ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa ust. § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Nariadenie neodkladného opatrenia je podľa zákonných predpokladov uvedených v Civilnom sporovom poriadku prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi, že tieto právne vzťahy vyžadujú dočasnú úpravu, že táto dočasná úprava je potrebná, že sa v právnych vzťahoch medzi účastníkmi nevytvorí nenávratný stav, a že sa neprimeraným spôsobom nezasahuje do právnych vzťahov medzi účastníkmi, a že účastník nie je obmedzený spôsobom neprimeraným povahe veci. Pri prijímaní neodkladného opatrenia, ktoré je opatrením dočasným a neodkladným, prevláda požiadavka rýchlosti konania nad úplným preukázaním uplatneného nároku. K nariadeniu neodkladného opatrenia stačí, ak sú tvrdené skutočnosti aspoň osvedčené, t.j. ak sa javia aspoň pravdepodobnými. Zákon nepredpokladá, že súd bude pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení vykonávať dokazovanie a v ustanovení § 329 ods. 1 CSP výslovne formuloval zásadu, že účastníci nemusia byť pred rozhodnutím o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vypočutí a rovnako, že súd nemusí nariadiť pojednávanie. Pri samotnom osvedčovaní nároku (na základe predložených listín) potom nie je treba dôsledne dodržiavať tie formálne požiadavky, ktoré zákon ukladá pri dokazovaní, vrátane požiadavky, aby sa druhá strana sporu mohla pred rozhodnutím o neodkladnom opatrení k obsahu listín, z ktorých bude súd robiť záver o tom, či sú splnené predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, vyjadriť.

14. Je nepochybné, že účelom neodkladného opatrenia je dočasne upraviť pomery účastníkov, či už pred začatím konania alebo v priebehu konania. Možno ho nariadiť len vtedy, respektíve dovtedy, kým nie sú dané podmienky pre konečné rozhodnutie vo veci. Zásadne sa ním neprejudikuje právo účastníkov a tretích osôb. Stráca svoje opodstatnenie ako náhle súd poskytne ohrozenému alebo porušenému právu definitívnu ochranu. Musí byť pritom daná aspoň naliehavá potreba predbežnej úpravy a nárok musí byť osvedčený.

15. Odvolací súd vzhľadom na skutočnosti uvedené v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia dospel, na rozdiel od súdu prvej inštancie k záveru, že tu sú síce dané dôvody na určenie výživného na manželku neodkladne v nevyhnutnom rozsahu, avšak v nižšom rozsahu, ako to ustálil súd prvej inštancie. Pri návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa žiada výživné na manželku, čo je konaním návrhovým, je nevyhnutné, aby boli splnené podmienky ust. § 326 CSP, teda je potrebné, aby bola osvedčená dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Je teda potrebné zaujať stanovisko k tomu, či sa javí nárok manželky na výživné od manžela dôvodný. Ak by napríklad bolo zrejmé, že životná úroveň manželky, ktorá žiada priznať neodkladne výživné na manželku, by bola vyššia, alebo rovnaká ako manžela, bolo by to dôvodom na zamietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Odvolací súd sa preto zaoberal tým, či je nárok na výživné na manželku pravdepodobný, či sa javí ako dôvodný a dospel k záveru, že životná úroveň manželky sa znížila oproti manželovi a stavu, keď žili v spoločnej domácnosti. Manželka mala počas spoločného života zabezpečené bývanie v byte, ktorý bol v osobnom vlastníctve manžela a mala podstatne nižšie výdavky na bývanie, ako toho času, keď musela opustiť spoločnú domácnosť aj s maloletým dieťaťom a prenajať si byt. V tejto skutočnosti vidí odvolací súd pokles životnej úrovne manželky oproti manželovi. Náklady na bývanie

má manželka podstatne vyššie oproti stavu pred rozpadom manželstva a najmä ak má manželka v starostlivosti aj maloleté dieťa sú takéto náklady nevyhnutné. Vzhľadom na dosahovaný príjem manželky a nákladov na bývanie a skutočnosť, že manžel prestal dobrovoľne plniť vyživovaciu povinnosť na manželku, je potom namieste určiť na manželku nevyhnutné výživné v rozsahu 100,- eur mesačne, ktoré odvolací súd považuje za zodpovedajúce miere nevyhnutnej, tak ako ustanovuje § 366 CMP. Nie je možné v danom konaní určiť nevyhnutný rozsah výživného na manželku aj s ohľadom na náklady na maloleté dieťa. Výživné na manželku nemá súvis s výživným na maloleté dieťa, ide o dva odlišné nároky, o ktorých sa rozhoduje v samostatných konaniach. Odvolací súd vychádzal aj z toho, že manžel vo svojom vyjadrení neuviedol také skutočnosti, ktoré by spochybnili nárok na výživné na manželku, ako taký. Ani dočasné zníženie príjmu z dôvodu pandémie COVID -19 nie je automaticky dôvodom na nepriznanie výživného v nevyhnutnej miere. Taktiež je irelevantné, či má, alebo nemá navrhovateľka priateľa, nakoľko tento nemá k nej žiadnu zákonnú povinnosť vyživovať ju a na tejto skutočnosti nemení nič ani to, keby žili v spoločnej domácnosti, čo však navrhovateľka poprela. K námietke povinného, že mu nebol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručený na vyjadrenie, odvolací súd uvádza, že v zmysle ust. § 329 CSP nie je súd povinný zaslať návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na vyjadrenie, a je súdu dané oprávnenie rozhodnúť aj bez vyjadrenia druhej strany a nariadenia pojednávania. Súd prvej inštancie preto nepochybil, keď pri rozhodnutí vychádzal z návrhu a v ňom uvedených tvrdení.

16. Čo sa týka určenia času dokedy má trvať daná neodkladná úprava, odvolací súd má za to, že nie je správne určiť iba do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva, nakoľko vecou samou, ktorá súvisí s danou neodkladnou úpravou je návrh na určenie výživného na manželku. Je síce správna úvaha súdu prvej inštancie, že výživné na manželku prináleží najneskôr do právoplatného rozhodnutia o rozvode manželstva, keď po rozvode nastupuje nárok na výživné na rozvedeného manžela, ktorý je možné priznať na základe iných zákonných kritérií, ako je výživné na manželku, avšak konanie o určenie výživného na manželku môže byť právoplatne ukončené skôr, ako konanie o rozvod manželstva. Je preto potrebné určiť, že výživné na manželku v nevyhnutnej miere je povinný manžel plniť do právoplatného skončenia konania o určenie výživného na manželku, najneskôr však do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva.

17. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 a 2 CSP v spojení s ustanovením § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho a prvoinštančného konania. Manžel vo vyjadrení k odvolaniu žiadal priznať náhradu trov konania, avšak nie sú tu žiadne také okolnosti prípadu, vzhľadom ku ktorým by bolo spravodlivé priznať mu náhradu trov konania, teda nie je daný dôvod na aplikáciu ustanovenia § 55 CMP.

18. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011, § 393 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).